

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Cengiz ÇİÇEK
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de her yıl yüzlerce işçi, iş cinayetleri, iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmekte veya yaralanmaktadır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarının bilimsel, demokratik ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi, can kayıplarının önlenmesi için elzemdir.

2012 yılında kurulan ve 2013 yılından itibaren Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin (TMMOB) bileşenleri arasında yer aldığı Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin kuruluşunu düzenleyen 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun bazı maddeleri, 2018 yılında yayımlanan bir KHK ile yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi, 2023 yılında bu kaldırma kararını iptal etmiştir. 21 Haziran 2025 tarihinde yayımlanan 2025/11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yeniden kurulan Konsey'den TTB ve TMMOB çıkarılmış, bileşenleri arasında sayılmamıştır.

Bu durum, Anayasa'ya, 6331 sayılı Kanun'a, Anayasa Mahkemesi'nin 2023 tarihli iptal kararına ve Türkiye'nin taraf olduğu ILO'nun 155 ve 187 sayılı sözleşmelerine aykırıdır. Cumhurbaşkanlığı'nın, kanunla kurulan bir konseyin bileşimini ve işleyişini düzenleme yetkisi bulunmamaktadır.

TTB ve TMMOB'un bilimsel uzmanlığı ve mesleki denetim kapasitesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarının etkinliği için vazgeçilmezdir. Bu kuruluşların dışlanması, yalnızca hukuka aykırı değil, aynı zamanda emek ve meslek örgütlerinin sistematik olarak dışlandığı bir yönetim anlayışını yansıtmaktadır. Bu yaklaşım, yetkinin merkezileştirilmesi, bağımsız denetim kanallarının daraltılması ve hesap verebilirlik zemininin zayıflamasına yol açmaktadır. Kartalkaya'da yaşanan felaket, denetim eksikliklerinin ve idari sorumluluğun yargılanmamasının çarpıcı bir örneğidir. İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin bir demokrasi ve insan hakları meselesi olduğu vurgusuyla, TTB ve TMMOB'un Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'ne yeniden dahil edilmesi ve işçilerin yaşam hakkını koruyan şeffaf, bilimsel politikalar geliştirilmesi talep edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2025/11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi hangi yasal yetkiye dayanılarak yayımlanmıştır? Genelge hazırlanırken Bakanlığınızın bilgi, katkı veya görüşü alınmış mıdır? TTB ve TMMOB'un Konsey'den çıkarılmasına dair Bakanlığınıza iletilen bir gerekçe var mıdır?
2. 6331 sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesi'nin 2023 tarihli iptal kararı ve Anayasa yürürlükteyken, TTB ve TMMOB'un Konsey'den çıkarılmasının hukuka uygunluğu nasıl savunulmaktadır?
3. TTB'nin ILO'ya yaptığı başvuru sonrası, Bakanlığınız bu bildirimle ilgili bir değerlendirme yapmış mıdır? ILO sözleşmelerine uyumu sağlamak için hangi adımlar planlanmaktadır?
4. TTB ve TMMOB'un açtığı yürütmeyi durdurma ve iptal davası sonuçlanmadan Konsey'in fiilen çalıştırılması, hukuk güvenliği ve idarenin tarafsızlığı ilkeleriyle bağdaşmakta mıdır? Bakanlığınız bu süreçte nasıl bir tutum benimsemiştir?
5. TTB ve TMMOB gibi bilimsel ve mesleki uzmanlığa sahip kuruluşların Konsey'den çıkarılması, işçi sağlığı ve iş güvenliği politikalarının etkinliğini nasıl etkilemektedir?
6. Çoğunluğunu emek ve meslek örgütlerinin oluşturduğu, özerk, demokratik ve mali açıdan bağımsız bir İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurumu/Enstitüsü kurulması için Bakanlığınız bir yol haritası oluşturmayı planlamakta mıdır?